

Sprawozdania

IX Łódzka Konferencja Biograficzna „Biografia i badanie biografii – czas w badaniach biograficznych”, Uniwersytet Łódzki, 6–7.02.2015 r.

W dniach 6–7 lutego 2015 roku w Łodzi odbyła się dziewiąta cykliczna ogólnopolska konferencja biograficzna poruszająca problematykę biografii i jej badania, zorganizowana przez Zakład Andragogiki i Gerontologii Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego.

Konferencja zgromadziła przedstawicieli z ponad dwudziestu ośrodków naukowych z całej Polski (m.in.: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Uniwersytet Łódzki). W licznym gronie udało się jeszcze bardziej rozpoznać, przybliżyć zagadnienie czasu zarówno w wymiarze teoretycznym, jak i empirycznym. Obrady toczyły się w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym UŁ na ul. Rogowskiej 26.

Obrady otworzyła prof. dr hab. Elżbieta Dubas (Uniwersytet Łódzki), która powitała przybyłych gości – przedstawicieli władz dziekańskich Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ, prof. dr hab. Olęę Czerniawską – twórczynię łódzkiej szkoły badań biograficznych, przedstawicieli poszczególnych uczelni oraz studentów UŁ, a następnie wprowadziła w problematykę obrad. W dalszej kolejności gości powitała Dziekan Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ – prof. dr hab. Danuta Urbaniak-Zajac, życząc zebrany owocnych obrad.

Referat inauguracyjny konferencję wygłosiła prof. dr hab. Elżbieta Dubas (Uniwersytet Łódzki), która w wystąpieniu *Czas w badaniach biograficznych* wprowadziła uczestników w debatę konferencyjną. W dalszej części sesji plenarnej wystąpili: prof. dr hab. Sławomir Sztobryn (Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej) z referatem: *Czas historii – czas życia – czas marzeń, polisemiczny walor pojęcia* oraz dr Anita Całek (Uniwersy-

tet Jagielloński) z referatem: *Czas jako element procesu badawczego w biografii naukowej: problemy pytania, wątpliwości*. Po przerwie kontynuowano obrady w sesji plenarnej. Jako pierwsi wystąpili dr Mariusz Granosik, dr Anita Gulczyńska i dr Anna Jarkiewicz (Uniwersytet Łódzki) z wystąpieniem zatytułowanym: *Diagnostyka interpretatywna: biografia i narracja w rozpoznaniu społeczno-pedagogicznym*. Następnie prof. zw. dr hab. Maria Mendel (Uniwersytet Gdański) podzieliła się z zebranymi refleksją na temat *Liminalności jako czasu świętego w biograficznych narracjach*, a prof. dr hab. Elżbieta Dryll i dr Magdalena Budziszewska wygłosiły referat: *Opowieść o własnych rodzajach na różnych etapach życia*. Rozważania w sesji plenarnej zakończyła prof. Olga Czerniawska (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi) wystąpieniem: *Dzieciństwo w badaniach biograficznych*. Ta część konferencji zakończyła się interesującą dyskusją.

Po przerwie obiadowej obrady wznowiono w dwóch sekcjach. W sekcji pierwszej: *Temporalne aspekty wspomaganie rozwoju człowieka*, której przewodniczyła dr Urszula Tokarska (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), zaprezentowano łącznie sześć referatów. Pierwsza referentka, przewodnicząca sekcji, podzieliła się z zebranymi refleksją na temat temporalnego aspektu wspomaganie rozwoju człowieka w aspekcie pracy z literaturą piękną, a następnie dr Anna Tylikowska (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) podjęła tę samą problematykę tylko w aspekcie pracy z filmem. Kolejni referenci: dr Joanna Kossewska i dr Michał Gacek (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) wygłosili referat: *Wybrane korelaty samooceny osób niesłyszanych. Perspektywa temporalna*, a dr Anna Sladek (Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu) zastanawiała się czy *Orientacja prezentystyczna wśród młodych dorosłych* może być szansą czy zagrożeniem. W dalszej kolejności mgr Joanna Antonik (Uniwersytet Jagielloński) wygłosiła referat: *Czas utracony, czas odzyskany – wspomnienia dzieciństwa w relacjach mówionych żydowskich seniorów – analiza filmu „8 historii, które nie zmieniły świata”*. Jako ostatnia w tej sekcji referat: *Przeciwnik czy sprzymierzeniec? Satysfakcja życiowa i poczucie spełnienia a sposób postrzegania czasu*, którego celem było omówienie warsztatu, wygłosiła dr Monika Gromadzka (Uniwersytet Warszawski).

Sekcji drugiej: *Czas w narracjach* przewodniczyły dr Joanna Golonka-Legut (Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Korczaka w Warszawie) i dr Martyna Pryszmont-Ciesielska (Uniwersytet Wrocławski). Obie panie przybliżyły zebrany projekt: *Macierzyństwo kobiet marginalizowanych społecznie w perspektywie badań posługujących się sztuką* w perspektywie kategorii czasu w narracjach matek. Następnie wystąpiła dr Karolina Kuryś-Szyncel (Uni-

wersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), dzieląc się z uczestnikami rozważaniami nt. *Czas utracony – czas odzyskany. Konfrontacja z okolicznościami życia w narracjach autobiograficznych*. W dalszej kolejności referat: *Zjawisko przedłużonego wchodzenia w dorosłość w perspektywie badań narracyjnych osób w wieku 25–36 lat* wygłosiła mgr Paulina Cywińska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy). Jako ostatni w tej sekcji wystąpił Paweł Czyszczak (Uniwersytet Gdański) z refleksją „*Cementowanie*” czasu w *narracyjnych i wizualnych reprezentacjach życia zawodowego*.

Po przerwie nadal kontynuowano obrady w dwóch sekcjach: pierwszej – *Czas w ujęciu historycznym* – przewodniczyła dr Monika Modrzejewska-Świgulska (Uniwersytet Łódzki), drugiej – *Czas człowieka i pokoleń* – przewodniczył – dr Mariusz Granosik (Uniwersytet Łódzki). W sekcji pierwszej obrady rozpoczęto od referatu dr Pawła Kaźmierczaka (Akademia Ignatianum w Krakowie): *Czas historyczny i Zeitgeist w autobiografiach Dietricha von Hildebranda*. Następnie mgr Agata Czajkowska (Uniwersytet Łódzki) wygłosiła tekst: *Czas miejsc pamięci. Analiza dziejowej abisalności czasu*, a mgr Maciej Szafarz podzielił się *Refleksją nad niewykorzystanym czasem – motywy powrotu do służby instruktorskiej ZHP*. Spotkanie w sekcji zakończyły dwa wystąpienia: mgr Agaty Szwech (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Okres PRL-u w dzienniku Haliny Semenowicz z 1981 roku* i dr Moniki Modrzejewskiej-Świgulskiej: *Całe to gadanie o dekadach jest ciężkie od ideologii – postrzeganie czasu historycznego i własnej twórczości w wypowiedziach artystów*. W sekcji drugiej referaty wygłosiły cztery osoby: mgr Elżbieta Krzewska (Instytut Studiów Politycznych PAN): *Czas w mowach pogrzebowych Henryka Księżarskiego (1822–1874)*, mgr Katarzyna Popek (Uniwersytet Łódzki): *Czas człowieka z perspektywy wieczności na przykładzie życia i dzieła św. Augustyna z Hippony*, mgr Agnieszka Teresa Tys (Uniwersytet Warszawski): *Czas pokoleniowy w perspektywie F. Nietzchego i S. Hessena* oraz dr Katarzyna Gajek (Uniwersytet Łódzki): *Czas w narracji o doświadczeniu przemocy*.

Drugiego dnia konferencji obrady toczyły się w trzech sekcjach. W pierwszej: *Kwestie społeczne w ujęciu temporalnym*, której przewodniczyła dr Anna Gutowska (Uniwersytet Łódzki), referaty wygłosiły następujące osoby: dr Małgorzata Kutyla (Akademia Ignatianum w Krakowie): *Czas w interpretacji osób wysiedlonych*, dr Monika Wiktorowicz-Sosnowska (Uniwersytet Wrocławski): *Temporalny wymiar biografii osób pochodzących z rodzin alkoholowych. Wybrane analizy socjologiczne*, dr hab. Barbara Toroń-Fórmanek (Uniwersytet Zielonogórski): *Etapy przestępczości w biografiach skazanych kobiet i mężczyzn*, dr Monika Kaczmarczyk (Uniwersytet Zielonogórski): *Czas jako wyznacznik przestępczości na przykładzie osadzonej kobiety w ZK w Krzy-*

wańcu, mgr Miłosz Mółka: *Czas w narracyjnej perspektywie więźniów* dr Małgorzata Kostrzyńska (Uniwersytet Łódzki): *Znaczenie czasu w świecie bezdomnych – perspektywa symbolicznego interakcjonizmu* oraz Anna Gutowska (Uniwersytet Łódzki): *Czas w narracji o przyjaźni kobiet w perspektywie wybranych etapów dorosłości*. W sekcji drugiej: *Narracje o czasie*, której przewodniczył dr Marcin Muszyński (Uniwersytet Łódzki), uczestnicy wysłuchali pięciu wystąpień: dr Emilia Mazurek (Politechnika Wrocławska): *Narracje choroby w badaniach biograficznych. Refleksje badacza*, mgr Karolina Deryńska (Uniwersytet Warszawski): *Zatrzymać czas... Narracja biograficzna ukryta w listach na postawie książki Pierra Berge Listy do Yves'a*, dr Marcin Muszyński (Uniwersytet Łódzki): *Czas w badaniach nad starością*, dr Małgorzata Miksza (Uniwersytet Łódzki): *LOS i CZAS w świetle logoterapii Viktora Frankla*, mgr Monika Glanowska (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie): *Czynnik temporalny jako przyczyna zniekształceń pamięci autobiograficznej studentów* i mgr Kamila Olga Stępień (Uniwersytet Gdański): *Oblicza całozyciowego uczenia się w perspektywie czasu*. W sekcji trzeciej: *Czas w perspektywie szkoły i kariery zawodowej*, której przewodniczyła dr Joanna Stelmaszczyk, zaprezentowano pięć referatów: dr Beata Kunat (Uniwersytet w Białymstoku): *Dzielenie się czasem wolnym z uczniem, czyli o pracy nauczycieli z pasją*, mgr Iwona Murawska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Szkolny czas w refleksji uczniów i absolwentów*, mgr Agnieszka Koterwas (Uniwersytet Gdański): *Doświadczenia szkolne dorosłych absolwentów – konstruowanie biografii dydaktycznej z perspektywy czasu*, dr Dorota Nawrat (Społeczna Akademia w Łodzi): *Postrzeganie czasu w przebiegu kariery zawodowej w biografii zawodowych kobiet*, mgr Wojciech Świtalski (Uniwersytet Łódzki): *Czas zabawy w kontekście biografii*.

Konferencję zakończyła sesja plenarna. Jako pierwsza wystąpiła dr Alina Wróbel (Uniwersytet Łódzki) z referatem: *Czas a myślenie w kategoriach teoretycznych. Konteksty antropologiczno-metodologiczne a specyfika badań biograficznych*. Następnie prof. dr hab. Rafał Leszczyński (Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie) podzielił się z zebranymi refleksją na temat: *Czas człowieka z perspektywy ontologii reizmu pansomatystycznego*. W dalszej kolejności dr hab. Anna Walulik oraz dr Janusz Krysztofik (Akademia Ignatianum w Krakowie) zaprezentowali rozważania o *Temporalnym charakterze synergii edukacyjnych*. Sesję zamykał referat prof. dr hab. Anny Walczak (Uniwersytet Łódzki): *Sztuka rozumienia siebie w metaforze – o wewnętrznej podróży w kierunku uśpionego Pinokia*.

Podsumowując należy stwierdzić, że już po raz dziewiąty konferencja biograficzna stworzyła uczestnikom okazję do namysłu nad teorią i prakty-

ką w badaniach biograficznych, ich miejsca w perspektywie metodologicznej, jak i możliwości wykorzystania w praktyce.

Anna Gutowska

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Za kurtyną resocjalizacji. Zdemoralizowana rzeczywistość”, Toruń, 26–27.03.2015 r.

Zeszłoroczna, druga już Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu *Za kurtyną Resocjalizacji*, organizowana w ramach współpracy Sekcji Resocjalizacji WNP UMK z Wielkopolskim Stowarzyszeniem Kuratorów Sądowych oraz Wielkopolską Pracownią Profilaktyki, Resocjalizacji i Readaptacji Społecznej, pod Patronatem Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, Rektora UMK w Toruniu i Prezydenta Miasta Torunia, nawiązała do sprawdzonej już formuły, w której spotkanie praktyków i teoretyków nie jest jedynie konwencjonalnym hasłem, ale znajduje swoją egzemplifikację w poprzedzającej konferencyjne obrady debacie. W ramach zeszłorocznej penitencjarnej debaty spotkali się praktycy: sędziowie, kuratorzy sądowi, pracownicy zakładów penitencjarnych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich, streetworkerzy oraz przedstawiciele organizacji III sektora z kraju i zagranicy, którzy w komparatystycznej perspektywie nie tylko przedstawili swoje doświadczenia, ale długo dyskutowali na temat wyzwań i problemów związanych bezpośrednio z ich codzienną pracą. Oblicze debaty determinowało również główny wymiar konferencyjnego spotkania. Wielokulturowość, będąca jednym z determinantów stymulujących powstawanie nowych obszarów konfliktów we współczesnych społeczeństwach, stanowi jedno z najważniejszych wyzwań ostatnich lat. Zidentyfikowanie, opisanie owych wyzwań i zagrożeń stanowiło cel konferencyjnych obrad. Współczesne wyzwania dla szeroko rozumianej polityki kryminalnej to konieczność skoncentrowania się na formułach oddziaływań prewencyjnych oraz koncepcjach readaptacji społecznej i resocjalizacji sprawców przestępstw.

Spotkanie przedstawicieli nauk prawnych, humanistycznych i społecznych, którzy przedstawili najnowsze wyniki badań i analiz naukowych w koncepcie porównawczym, kreowało wyjątkowe warunki dla zapoznania się z aktualnym stanem namysłu nad resocjalizacyjną rzeczywistością. Jak